

Struktura in opis preizkusa znanja za NPZ v 9. razredu

1. Predmet: **ANGLEŠČINA**

2. Podlaga za preizkus

Andrin, A. [et al.]. Učni načrt. Program osnovna šola. Angleščina [Elektronski vir]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport: Zavod RS za šolstvo, 2016.

3. Shema preizkusa

Sporazumevalna zmožnost	Opis	Delež v skupnem številu točk	Št. nalog/točk	Predvideni čas
Slušno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost poslušanja in slušno razumevanje.	24 %	1–3 naloge/ 12 točk	15 min
Bralno razumevanje	Naloge, ki preverjajo spretnost branja in bralno razumevanje	26 %	1–3 naloge/ 13 točk	45 min
Raba jezika	Naloge, ki preverjajo rabo jezika in besedišča.	24 %	1–3 naloge/ 12 točk	
Pisno sporočanje	Naloge, ki preverjajo spretnost pisnega sporočanja.	26 %	1–2 nalogi/ 13 točk	
Skupaj: 100 %			Skupno št. točk: 50	Skupaj: 60 minut

4. Tipi nalog in vrednotenje

Tipi nalog	Vrednotenje
Naloge zaprtega tipa: <ul style="list-style-type: none">– alternativna izbira– izbirni tip z enim pravilnim odgovorom– izbirni tip z več pravilnimi odgovori– dopolnjevanje z naborom– dopolnjevanje brez nabora– dopolnjevanje s preoblikovanjem– povezovanje, urejanje in razvrščanje– kratki zaprti odgovori Naloge odprtega tipa: <ul style="list-style-type: none">– krajši pisni sestavek	Naloge so ovrednotene v skladu z navodili za vrednotenje. Vsak pravilen odgovor prinaša 1 točko, razen pri pisnem sporočanju, kjer so pisni sestavki ovrednoteni glede na kriterije in opisnike, ki jih pripravi predmetna komisija za angleščino.

5. Sestava preizkusa glede na taksonomske stopnje

Taksonomske stopnje	Predvideni delež v preizkusu
1. Znanje in poznavanje	30 %
2. Razumevanje in uporaba	35 %
3. Samostojno reševanje novih problemov, samostojna interpretacija, vrednotenje	35 %

6. Opis preizkusa

Preizkus traja 60 minut in je razdeljen na štiri dele: slušno razumevanje, bralno razumevanje, raba jezika in pisno sporočanje.

V preizkusu so zajete teme iz Učnega načrta za angleščino. Teme se pri pouku obravnavajo ciklično in so samo podlaga za razvoj sporazumevalne zmožnosti, hkrati pa se prilagajajo starosti in stopnji znanja učencev. Učenje in usvajanje tujega jezika poteka procesno in ni vezano na posamezna vsebinska področja. Posameznih tem zato ni mogoče in tudi ni smiselno izključevati. Izjema so nasilne teme ipd., ki se v preizkusu znanja iz angleščine ne uporabijo.

a) Slušno razumevanje

Z nalogami slušnega razumevanja učenci pokažejo, da prepoznajo in razumejo:

- avtentična besedila v standardni angleščini,
- prilagojena angleška besedila v standardni angleščini.

Viri besedil so govorjena besedila domačih in tujih govorcev angleščine. Teme besedil so usklajene z učnim načrtom za angleščino.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog slušnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Za reševanje je predvidenih 15 minut. Vsako besedilo učenci poslušajo dvakrat. Dolžina enega slušnega besedila je do 4 minute. Dolžina govorjenih besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna in opisovalna. Uporabljene so lahko naslednje vrste slušnih besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, poti ali smeri, recepti ...),
- pogovori in intervjuji,
- obvestila,
- navodila in pravila,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, reklamna sporočila.

Podspretnosti slušne spretnosti

Učenec:

- izlušči glavno/-e misel/-i besedila,
- razume podatke in podrobnosti v besedilu,
- ugotovi razpoloženje govorcev,
- prepozna zaporedje dogodkov v besedilu,
- povzame določene informacije v besedilu,
- sklepa o pomenu besedila na podlagi zunajbesedilnih okoliščin.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje do tri naloge slušnega razumevanja različnega tipa in z različnimi temami.

Naloge zahtevajo nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- naloge izbirnega tipa (alternativna izbira, izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, izbirni tip z več pravilnimi odgovori),
- naloge povezovanja,
- naloge dopolnjevanja (z naborom ali brez nabora),
- naloge kratkih odgovorov.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

b) Bralno razumevanje

Z nalogami bralnega razumevanja učenci pokažejo, da razumejo:

- izvirna besedila v angleščini, po potrebi rahlo prilagojena,
- delno prilagojena besedila.

Besedila so iz različnih virov, npr. iz časopisov, revij, prospektov, knjig, katalogov, spleta itd.

Teme izbranih besedil ustrezajo razvojni stopnji učencev in so zapisane v učnem načrtu za angleščino.

Organizacija

Navodila za reševanje nalog bralnega razumevanja so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer. Za reševanje se priporoča približno 20 minut, vendar si učenci lahko sami razporedijo, koliko časa bodo porabili za posamezno nalogo.

Vrste besedil

Besedila so informativna, pripovedna, opisovalna, razlagalna in utemeljevalna. Ustrezno so členjena in jasno strukturirana. Dolžina besedil se spreminja glede na podspretnost, ki se preverja, in glede na nalogo. Dolžina posameznega bralnega besedila je do 500 besed.

Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, postopkov, poti ali smeri, ocene knjig, filmov ...),
- zasebna pisma, elektronska sporočila,
- kratki življenjepisi,
- članki,
- intervjuji, blogi, forumi,
- obvestila, vabila, reklamna sporočila, oglasi,
- navodila, pravila, recepti,
- horoskopi,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, jedilni listi.

Podspretnosti bralne spretnosti

Učenec:

- razume podatke in podrobnosti v besedilu,
- povzame določene informacije v besedilu,
- razume pomen besed in besednih zvez iz sobesedila,
- izlušči glavno/-e misel/-i in glavne poudarke besedila,
- prepozna nekatere okoliščine v besedilu (npr. dogajalni kraj, čas, osebe itn.),
- iz besedila ugotovi razpoloženja, stališča in namen besedila,
- razume osnovna notranja razmerja v besedilu (npr. časovna, vzročno-posledična),
- sklepa o pomenu besedila na podlagi zunajbesedilnih okoliščin.

Tipi nalog

Preizkus vsebuje do tri naloge bralnega razumevanja različnega tipa in z različnimi temami.

Naloge zahtevajo nebesedni in/ali kratek besedni odziv, npr.:

- naloge kratkih odgovorov,
- naloge izbirnega tipa (alternativna izbira, izbirni tip z enim pravilnim odgovorom, izbirni tip z več pravilnimi odgovori),
- naloge povezovanja,
- naloge dopolnjevanja (z naborom ali brez nabora),
- prenos podatkov v drugo obliko (npr. označevanje, izpolnjevanje tabel).

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

c) Raba jezika

V tem delu preizkusa se preverjata leksikalno znanje (besedišče) in uporaba jezikovnih struktur na oblikoslovni in skladenjski ravni v smiselnem in razumljivem sobesedilu ali s tvorjenjem takšnega besedila. Spretnost jezikovne rabe se v pisnem delu preizkusa preverja skupaj s spretnostjo bralnega razumevanja in pisnega sporočanja.

Organizacija

Navodila za reševanje so v učnem jeziku učencev. Vsaka naloga vsebuje rešen primer.

Vrste besedil

V preizkusu so uporabljena do tri besedila različnih vrst. Dolžina posameznega besedila je do 300 besed. Uporabljene so lahko naslednje vrste besedil:

- krajša umetnostna besedila (zgodbe, pripovedi, dramska besedila, pesmi, ...),
- krajša neumetnostna besedila (poročila o dogodkih in dejavnostih, opisi oseb, krajev, postopkov, poti ali smeri, ocene knjig, filmov ...),
- zasebna pisma, elektronska sporočila,
- kratki življenjepisi,
- članki,
- intervjuji, blogi, forumi,
- obvestila, vabila, reklamna sporočila, oglasi,
- navodila, pravila, recepti,
- horoskopi,
- televizijski in radijski sporedi, urniki, jedilni listi.

Tipi nalog

V tem delu preizkusa so do tri naloge različnega tipa, npr.:

- naloge izbirnega tipa,
- naloge dopolnjevanja (z naborom, brez nabora, dopolnjevanje s preoblikovanjem),
- naloge povezovanja,
- transformacijske naloge,
- tvorjenje povedi z iztočnicami in/ali po navodilu.

Vrednotenje

Vrednotenje je objektivno. Vsak pravilen odgovor je vreden po 1 točko.

d) Pisno sporočanje

Z nalogami pisnega sporočanja se preverja zmožnost tvorjenja pisnega besedila v angleščini.

Namen besedil je: pripovedovati, opisovati, obveščati, izraziti mnenje, svetovati, predlagati itd.

Naloge so vodene. V tem delu preizkusa učenci tvorijo eno ali dve pisni besedili. Teme besedil so usklajene z učnim načrtom za angleščino.

Organizacija

Navodila so v učnem jeziku učencev. Vhodni podatki (besedne iztočnice ipd.) so v angleščini ali v učnem jeziku učencev. Dolžina pisnega izdelka/izdelkov je najmanj 120 besed.

Vrste besedil

Možne so naslednje besedilne vrste:

- (elektronsko) sporočilo, voščilo, povabilo,
- (elektronsko) pismo (npr. pismo prijatelju, s katerim si dopisuješ),
- opis osebe, dogodka, kraja ...,
- kratka pripoved (zgodba),
- dnevniški zapis, blog,
- kratek prispevek za šolski časopis, mladinsko revijo, spletno stran itd.,
- domišljijski spis.

Tipi nalog

Ta del preizkusa vključuje do dve nalogi odprtega tipa, npr.:

- pisanje krajšega pisnega sestavka po iztočnicah,
- pisanje sestavka kot odziv na besedilo (npr. odgovor na pismo, oglas, elektronsko sporočilo itd.),
- nadaljevanje zgodbe,
- dopolnjevanje besedila (odstavka),
- opisovanje slike/risbe ali niza slik/risb in urejanje v besedilo (npr. pripoved),
- razširjanje zapiskov (npr. iztočnic in drugih ključnih besed) v besedilo.

V nalogah se določijo:

- sporočilni namen besedila/namen naloge,
- naslovnik,
- iztočnica/-e (besedna/-e ali slikovna/-e),
- predvidena dolžina besedila,
- merila za vrednotenje.

Vrednotenje

Merila za vrednotenje nalog so:

- **vsebina**,
- **besedišče**,
- **slovnica**,
- **zgradba besedila**.

Pri vrednotenju učitelji ocenjevalci uporabljajo analitično lestvico:

- petstopenjsko lestvico za **vsebino** (0–4 točke),
- petstopenjsko lestvico za **besedišče** (0–4 točke),
- štiristopenjsko lestvico za **slovnico** (0–3 točke),
- tristopenjsko lestvico za **zgradbo besedila** (0–2 točki).

7. Pripomočki

Učenec lahko uporablja moder ali črn kemični svinčnik ali nalivno pero. Uporaba slovarjev ni dovoljena.